

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 60/22

Luksemburg, 7 kwietnia 2022 r.

Wyrok w sprawie C-249/21
Fuhrmann-2

Umowa zawarta przy użyciu środków elektronicznych: aby konsument był skutecznie związany taką umową, powinien on być w stanie jednoznacznie zrozumieć, na podstawie samej treści sformułowania umieszczonego na przycisku zamówienia, że z chwilą kliknięcia w ten przycisk powstanie po jego stronie obowiązek zapłaty

Fuhrmann-2 jest spółką prawa niemieckiego, będącą właścicielem hotelu Goldener Anker w Krummhörn-Greetsiel (Niemcy). Pokoje w tym hotelu można wynajmować między innymi za pośrednictwem strony internetowej www.booking.com, to jest platformy umożliwiającej rezerwację zakwaterowania online. W dniu 19 lipca 2018 r. B., jako konsument, odwiedził tę stronę internetową w celu wyszukania pokoi hotelowych w miejscowości Krummhörn-Greetsiel na okres od dnia 28 maja 2019 r. do dnia 2 czerwca 2019 r. Wśród wyświetlonych wyników wyszukiwania znajdowały się pokoje w hotelu Goldener Anker. B. kliknął następnie w fotografię przedstawiającą ten hotel, w efekcie czego został mu wyświetlony wykaz dostępnych pokoi wraz z dalszymi informacjami dotyczącymi między innymi wyposażenia i cen oferowanych przez ów hotel w wybranym okresie. Podjąwszy decyzję o rezerwacji czterech pokoi dwuosobowych, B. kliknął w przycisk „Zarezerwuj teraz”, następnie przekazał swe dane osobowe, jak też imiona i nazwiska osób, z którymi miał podróżować, a wreszcie kliknął w przycisk, na którym znajdował się napis „Sfinalizuj rezerwację”. B. nie pojawił się w hotelu Goldener Anker w dniu 28 maja 2019 r.

Spółka Fuhrmann-2, działając zgodnie ze swymi ogólnymi warunkami sprzedaży, przekazała B. fakturę na kwotę 2240 EUR z tytułu kosztów anulowania rezerwacji, wyznaczając termin zapłaty wynoszący pięć dni roboczych. B. nie zapłacił żądanej kwoty. Spółka Fuhrmann-2 wystąpiła do sądu rejonowego w Bottropie (Niemcy) z powództwem zmierzającym do odzyskania tej kwoty.

Sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy w kontekście procesu składania zamówienia dotyczącego zawarcia umowy na odległość przy użyciu środków elektronicznych, w celu ustalenia, czy sformułowanie zamieszczone na przycisku zamówienia, takie jak sformułowanie „Sfinalizuj rezerwację”, jest „równoważne” z wyrażeniem „zlecenie z obowiązkiem zapłaty” w rozumieniu tego przepisu, należy oprzeć się wyłącznie na treści sformułowania umieszczonego na tym przycisku, czy też należy również wziąć pod uwagę okoliczności towarzyszące procesowi składania zamówienia.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał, że zgodnie z dyrektywą 2011/83¹, w przypadku gdy umowa zawierana na odległość zostaje zawarta przy użyciu środków elektronicznych w drodze złożenia zamówienia i kreuje ona po stronie konsumenta obowiązek zapłaty, przedsiębiorca powinien, po pierwsze, dostarczyć temu konsumentowi, bezpośrednio przed złożeniem zamówienia, istotnych informacji dotyczących umowy, a po drugie, wyraźnie poinformować owego konsumenta, że złożenie zamówienia skutkuje powstaniem po jego stronie obowiązku zapłaty.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. 2011, L 304, s. 64).

W odniesieniu do tego ostatniego obowiązku, z brzmienia dyrektywy 2011/83 wynika, że **przycisk zamówienia lub podobna funkcja muszą zawierać oznaczone w łatwo czytelny sposób i jednoznacznie sformułowanie informujące o tym, że złożenie zamówienia pociąga za sobą obowiązek dokonania przez konsumenta zapłaty na rzecz przedsiębiorcy**. O ile w dyrektywie wymieniono sformułowanie „zamówienie z obowiązkiem zapłaty”, o tyle z jej treści wynika również, że owo sformułowanie ma charakter przykładowy i że **państwa członkowskie mogą zezwolić na posłużenie się przez przedsiębiorcę każdym innym równoważnym sformułowaniem, pod warunkiem że nie będzie ono budziło żadnych wątpliwości co do tego, że obowiązek ten powstał**.

W związku z tym, w przypadku gdy, tak jak w omawianej sprawie, uregulowanie krajowe mające na celu transpozycję dyrektywy 2011/83 nie zawiera, podobnie jak sama ta dyrektywa, konkretnych przykładów równoważnych sformułowań, przedsiębiorca może posłużyć się dowolnym wybranym przez siebie wyrażeniem, pod warunkiem że jednoznacznie wynika z niego, iż z chwilą aktywowania przycisku zamówienia lub podobnej funkcji po stronie konsumenta powstaje obowiązek zapłaty.

Trybunał dodał, że z treści dyrektywy 2011/83 wynika również jasno, że **to przycisk lub podobna funkcja powinny zawierać takie sformułowanie, wobec czego w celu ustalenia, czy przedsiębiorca spełnił ciężący na nim obowiązek zapewnienia, aby w chwili złożenia zamówienia konsument wyraźnie przyznał, że czynność ta wiąże się z powstaniem obowiązku zapłaty, należy wziąć pod uwagę jedynie treść sformułowania widniejącego na tym przycisku lub podobnej funkcji**.

W tych okolicznościach sąd krajowy powinien w szczególności ustalić, czy termin „rezerwacja” w języku niemieckim – zarówno w języku potocznym, jak i w odczuciu przeciętnego konsumenta, czyli konsumenta właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego – jest nieodzownie i systematycznie kojarzony z powstaniem obowiązku zapłaty. W razie udzielenia odpowiedzi przeczącej, należałoby stwierdzić, że wyrażenie „Sfinalizuj rezerwację” jest niejednoznaczne, wskutek czego wyrażenia tego nie można by uznać za sformułowanie równoważne ze zwrotem „zlecenie z obowiązkiem zapłaty”, o którym mowa w dyrektywie 2011/83.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.